

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvková organizace			
Název modulu	Občanská nauka	Kód modulu	On-M-4/1
Délka modulu	30 hodin	Platnost	01.09.2010
Typ modulu	Povinný	Pojetí	teoretické
Vstupní předpoklady	Absolvování modulu ON-M-3/1-2		
Cíl modulu: Cílem modulu občanská nauka je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.			
Charakteristika modulu: Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Společenskovední vzdělávání. Předmět je vyučován ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku. Ve druhém ročníku budou žáci vybaveni vědomostmi, které slouží k jejich orientaci v lidském společenství. Pozornost bude věnována postavení žen, národnostních menšin, náboženských hnutí. Budou směřovat k dosažení základní úrovně mediální gramotnosti. Žáci se budou učit přijímat a vyhledávat informace s odstupem, uvědomovat si vlastní názory a postoje. Seznámí se se zásadami hospodaření v rodině a s možnostmi řešení krizových finančních situací. Ve třetím ročníku se žáci seznámí s postavením České republiky v současném světě a s jejím zapojením do mezinárodních struktur. Důraz bude kladen na pochopení pojmu globalizace, pozornost bude věnována činnosti a významu organizací EU, OSN, NATO. Získají základní právní povědomí, seznámí se s právním řádem a se systémem soudní a výkonné moci v České republice. Ve čtvrtém ročníku získají žáci vědomosti o dějinách a vývoji filosofie, seznámí se se základními filosofickými směry. Budou směřováni k pochopení významu filozofie a etiky pro plnohodnotný život člověka. Výsledky vzdělávání modulu občanská nauka přesahují do všech vyučovacích předmětů.			
Význam v oblasti afektivních cílů: Výuka v modulu občanská nauka je směřována tak, aby žáci dokázali jednat odpovědně a žít čestně, chápali na naplňovali v běžném životě pojem solidarita. Učí se projevat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím a s demokratickými ctnostmi. Učí se respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance. Přemýšlí o skutečnosti kolem sebe, tvoří si vlastní úsudek, nenechají se manipulovat. Uznávají, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej. Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí, považují je za stejně hodnotné jako sebe sama, oprostí se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti. Vytváří si pozitivní vztah k životnímu prostředí a kulturním památkám. Váží si hodnot lidské práce, snaží se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.			

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Strategie výuky:

Základem výuky je výklad a řízená diskuse žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů v diskuzích. Jsou využívány demonstrační metody a pomůcky - výukové videoprogramy, prezentované pomocí nejmodernějších technologií - dataprojektory, multimediálními tabulemi apod.. Žáci pracují samostatně i ve skupinách s učebnicí a dalšími učebními texty. Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze, návštěvy státních institucí.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

V rámci modulu občanská nauka jsou u žáků rozvíjeny především následující klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence - žáci jsou schopni se přiměřeně vyjádřit k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, jsou schopni aktivně diskutovat s vrstevníky, porozumět sdělení druhých, respektovat jejich názory. Jsou schopni vytvářet jednoduché texty na běžná témata.

Kompetence k učení - žáci se v rámci získávání vědomostí efektivně učí, rozumí psanému i mluvenému projevu.

Personální kompetence - žáci se umí učit, vyhodnocovat vlastní výsledky, odhalovat vlastní nedostatky a napravit je.

Sociální kompetence - žáci dokážou pracovat ve skupině i v týmu, společně se podílet na realizaci úkolu, zodpovědně plnit zadané úkoly, učí se přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, odstraňování diskriminace, řešení konfliktů.

Řešení pracovních i mimopracovních problémů - žáci dokážou určit jádro problému, aktivně získávají informace, potřebné k jeho řešení, volí vhodné prostředky a strategie řešení, znají instituce, které jim s řešením problémů mohou pomoci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci se seznámí se zásadami vhodné komunikace s vrstevníky, kolegy, nadřízenými, jsou vedeni k zodpovědnému plnění studijních i pracovních povinností.

Aplikace průřezových témat:

Vzdělávací modul jako celek pokrývá následující PT:

- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Informační a komunikační technologie
- Občan v demokratické společnosti

Občan v demokratické společnosti - žáci budou schopni se přiměřeně vyjadřovat k probraným komunikačním situacím. Výuka podporuje rozvoj kognitivních znalostí žáka a rozšiřuje jeho celkový přehled o společnosti. Napomáhá rozvíjení jeho osobnosti. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk a životní prostředí - žáci se seznámí s kulturními hodnotami v regionu včetně přírodních památek a jsou vedeni k péči o jejich zachování.

Informační a komunikační technologie - žáci jsou vedeni k tomu, aby při vyhledávání informací, jejich zpracování a prezentaci používali moderní technologie - osobní počítače, přenosová média, internet, dataprojektor, interaktivní tabuli apod..

Člověk a svět práce - žáci budou vybaveni znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Naučí se identifikovat a formulovat vlastní priority, vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat a využívat je při zodpovědném rozhodování. Budou znát a aplikovat zásady při verbální i písemné komunikaci.

Obsah modulu:

Submodul On-M-4/1 – Filosofie a etika

Kritéria hodnocení:

Hodnocení žáků vychází z Klasifikačního řádu SŠHL Frýdlant.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok slovně i numericky.

Hodnocena je práce jednotlivců i práce skupinová. Součástí hodnocení je aktivní přístup k plnění studijních povinností, vystupování v diskuzích, besedách, při návštěvách institucí, příprava a prezentace krátké zprávy (aktuality) apod..

Nedílnou součástí hodnocení žáků je hodnocení jejich jednání a chování v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Žák je z probraného učiva zkoušen ústně, na konci každého submodulu je zařazen kontrolní didaktický test.

Kontrolní testy:

Pro submodul On-M-4/1 **dílčí testy T-On-M-4/1a, T-On-M-4/1b, T-On-M-4/1c, závěrečný test T-On-M-4/1**

Doporučená literatura:

V. Dudák a kol.: Občanská nauka pro střední odborné školy

V. Dudák a kol.: Občanská nauka pro střední odborná učiliště

Rozpis výsledků vzdělání a učiva 4. ročník On-M-4/1		
Výsledky vzdělání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, co znamenají slova filosofie, filosof, charakterizuje a posoudí jejich význam pro současného člověka – vysvětlí, co je podstatou filosofické otázky, na příkladech ze života dokazuje, že každý člověk má schopnost a potřebu filosofovat po svém – objasní vztah filosofie a vědy, vysvětlí rozdíl mezi filosofií a ideologií, porozumí, jaký je vztah mezi filosofií a náboženstvím – vysvětlí a chápe filosofický pojem – bytí, jsoucno – popíše, jaká ontologická stanoviska se v dějinách myšlení objevila – vysvětlí filosofické pojmy monismus, dualismus, materialismus, idealismus – vysvětlí smysluplnost ontologických otázek v životě – vysvětlí filosofický pojem poznání a zná způsoby, jimiž člověk poznává svět – definuje základní otázky antropologie, pokusí se vytvářet další otázky filosofické antropologie – vysvětlí význam dějin filosofie pro další vývoj filosofického myšlení – charakterizuje základní zásady myšlení starověké Indie a Číny, uvede hlavní myšlenkové směry – definuje pojem antika, umí charakterizovat jednotlivé fáze, zná představitelé jednotlivých filosofických škol a směrů – vysvětlí pojem křesťanství a charakterizuje podstatu křesťanské filosofie, zná pojem patristika, scholastika, uvede hlavní představitele těchto směrů – charakterizuje pojem renesance, naturalismus, senzualismus, panteismus, racionalismus, individualismus, antropocentrismus, esoterismus – definuje pojem novověk, uvádí základní směry – racionalismus a empirismus, 	Submodul On - M-4/1 Filosofie a etika Co je filosofie, základní filosofické otázky Potřeba filosofování, význam filosofie v životě člověka Filosofie a věda, filosofie a náboženství Ontologie – nauka o bytí Filosofické pojmy – monismus, dualismus, materialismus, idealismus Gnoseologie – teorie poznání Filosofické pojmy – objekt, subjekt, skepticizmus, racionalismus, empirismus, sensualismus, intuice Filosofická antropologie- filosofická věda o člověku Dějiny filosofie Myšlení starověké Indie a Číny Antická filosofie Křesťanská starověká a středověká filosofie Renesanční filosofie Novověká filosofie do 1. třetiny 19. století Filosofie 19. století	30

<p>osvícenecká filosofie, německá klasická filosofie, uvede představitele</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí a chápe pojmy iracionalismus, pozitivismus, marxismus – charakterizuje myšlení 20. století, uvede příklady nových filosofických směrů – postmoderní filosofie, filosofie vědy, dekonstruktivismus, feministická filosofie, existencialismus, ekologické filosofické myšlení; T. G. Masaryk, J. Patočka – vysvětlí pojem etika, praktická část filosofie, popíše její význam v životě člověka, uvede příklady ze života – vyjmenuje základní pojmy etiky, blíže se zaměří na objasnění pojmu dobro a zlo, chápe nutnost existence těchto skutečností ve vývoji vědomí člověka – charakterizuje podstatu lidské svobody, chápe význam pojmu vůle, umí vysvětlit pojem svobodná vůle a její uplatňování v životě, uvědomí si neoddělitelný vztah mezi uplatňováním svobodné vůle a odpovědností – definuje problematiku rozporu - lidská svoboda, svobodná vůle a mravní normy společnosti a jejich naplňování, učí se rozlišovat pojmy mravní norma a dobro a zlo – umí vysvětlit pojem svědomí, chápe jeho podstatu a ví, jaký je význam svědomí pro život člověka – podá vysvětlení pojmu důstojnost, lidská důstojnost, hodnota člověka, ví, co jsou lidská práva, rozumí pojmem lidskost, lidství – vysvětlí, co je kritická životní situace a ukáže, jak lze aplikovat poznatky z etiky v těchto situacích, uvede konkrétní příklady – zhodnotí vztah filosofie a umění, uvede příklady jejich vzájemného vztahu 	<p>Filosofie 20. století</p> <p>Etika, význam etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací</p> <p>Etika a její předmět, základní pojmy etiky</p> <p>Lidská svoboda a odpovědnost</p> <p>Morální rozhodování, dobro, zlo, svědomí</p> <p>Život a lidská důstojnost</p> <p>Etika v kritických životních situacích</p> <p>Filosofie a umění</p>	
---	---	--